

प्रवृत्तचक्षुर्दिव्यदृष्टिः तपसः पित्रोः शुश्रूषालकस्य ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥
 प्रवृत्तचक्षुर्जातोस्मि संपश्यत पसो बलं ॥ यदर्थमुक्तो सितयागच्छत्वमिथिलामिति ॥ २ ॥ पतिशुश्रूषपरयादांतया सत्यशीलया ॥ मिथिलायां वसेद्वाधः सते
 धर्मान्प्रवक्ष्यति ॥ ३ ॥ ब्राह्मण उवाच पतिव्रतायाः सत्यायाः शीलाद्याया यतव्रत ॥ संस्मृत्य वाक्यं धर्मज्ञगुणवानसि मे मतः ॥ ४ ॥ व्याध उवाच यत्त
 दात्वं द्विजश्रेष्ठ योक्तो मां प्रतिप्रभो ॥ दृष्टमेव तया सम्यगेकपत्न्या न संशयः ॥ ५ ॥ त्वदनुग्रहबुद्ध्या तु विप्रैस्तद्दर्शितं मया ॥ वाक्यं च शृणु मे तात यत्ते वक्ष्ये हितं द्विज ॥
 ॥ ६ ॥ त्वया विनिरुता माता पिता च द्विजसत्तम ॥ अनिस्तृष्टो सिनिष्क्रांतो गृहात्ताभ्यामनिर्दिष्ट ॥ ७ ॥ वेदोच्चारणकार्यार्थमयुक्तं तत्त्वया कृतं ॥ तव शोकेन वृद्धौ
 लावं धीभूतौ तपस्विनौ ॥ ८ ॥ तौ प्रसादयितुं गच्छ मात्वां धर्मौ त्यगादयं ॥ तपस्वी त्वं महात्मा च धर्मं च निरतः सदा ॥ ९ ॥ सर्वमेतदपार्थ ते क्षिप्रं तौ संप्रसादय ॥
 श्रद्धस्वममब्रह्मन्वान्यथा कर्तुं महसि ॥ गम्यतामद्य विप्रैर्ष्येयस्ते कथयाम्यहं ॥ १० ॥ ब्राह्मण उवाच यदेतदुक्तं भवता सर्वसत्यमसंशयं ॥ प्रीतोस्मितव
 भद्रं ते धर्माचारगुणान्वित ॥ ११ ॥ व्याध उवाच दैवतप्रतिमो हित्वं यस्त्वं धर्ममनुव्रतः ॥ पुराणं शाश्वतं दिव्यं दुष्प्राप्यमकृतात्मभिः ॥ १२ ॥ मातापि
 त्रोः सकाशं हि गत्वा त्वं द्विजसत्तम ॥ अतंद्रितः कुरु क्षिप्रं मातापित्रोर्हि पूजनं ॥ अतः परमहं धर्मं नान्यं पश्यामि कंचन ॥ १३ ॥ ब्राह्मण उवाच इहाहमागतो
 दिष्ट्या दिष्ट्या मे संगतं त्वया ॥ इदं शादुर्लभालोके न राधर्मप्रदर्शकाः ॥ १४ ॥ एको न रसहस्रेषु धर्मविद्विद्यते न वा ॥ प्रीतोस्मितवसत्येन भद्रं ते पुरुषर्षभ ॥ १५ ॥
 पतमानो धनरके भवता स्मि स मुदृतः ॥ भवितव्यमर्थैर्वचयद्दृष्टो सिमयानघ ॥ १६ ॥ राजाययातिर्दोहित्रैः पतितस्ता रितो यथा ॥ सद्भिः पुरुषशार्दूलतथाहं
 भवता द्विजः ॥ १७ ॥ मातापितृभ्यां शुश्रूषां करिष्ये वचनात्तव ॥ नाकृतात्मा वेदयति धर्माधर्मविनिश्चयं ॥ १८ ॥ दुर्ज्ञेयः शाश्वतो धर्मः शूद्रयो नौ हिवर्तते ॥ नत्वां
 शूद्रमहं न्ये भवितव्यं हिकारणं ॥ १९ ॥ येन कर्मविशेषेण प्राप्तेयं शूद्रता त्वया ॥ एतदिच्छामि विज्ञातुं त्वेन हि महामते ॥ कामयाब्रूहि मे सर्वसत्येन प्रयतात्म
 ना ॥ २० ॥ व्याध उवाच अनतिक्रमणीया वै ब्राह्मणामे द्विजोत्तम ॥ शृणु सर्वमिदं वृत्तं पूर्वदेहे ममानघ ॥ २१ ॥ अहं हि ब्राह्मणः पूर्वमासं द्विजवरालमजः ॥
 वेदाध्यायी सुकुशलो वेदांगानां च पारगः ॥ २२ ॥ आत्मदोषकृतैर्ब्रह्मन्नवस्थामाप्तवानिमां ॥ कश्चिद्ब्राजाममसखाधनुर्वेदपरायणः ॥ २३ ॥ संसर्गाद्भुवि श्रे
 ष्ठस्ततो हमभवं द्विज ॥ एतस्मिन्नेव काले तु नृगयां निर्गतो नृपः ॥ २४ ॥

॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥